

Briuselis, 2021 m. liepos 12 d.
(OR. en)

10393/21

ONU 64	DEVGEN 134
CONUN 96	SUSTDEV 94
COHOM 104	ENV 475
CFSP/PESC 658	CLIMA 168
COPS 258	COHAFA 61
CSDP/PSDC 354	MIGR 133
CONOP 33	CODUN 29
COTER 90	SAN 439
COAFR 184	CYBER 197

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10303/21

Dalykas: ES prioritetai Jungtinėse Tautose Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos
76-ojoje sesijoje (2021 m. rugsėjo mėn. – 2022 m. rugsėjo mėn.)
- Tarybos išvados (2021 m. liepos 12 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl ES prioritetų Jungtinėse Tautose Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 76-ojoje sesijoje (2021 m. rugsėjo mėn. – 2022 m. rugsėjo mėn.), Tarybos patvirtintos 2021 m. liepos 12 d. įvykusiame 3807-ame posėdyje.

**Tarybos išvados dėl ES prioritetų Jungtinėse Tautose Jungtinių Tautų Generalinės
Asamblėjos 76-ojoje sesijoje**

2021 m. rugsėjo mėn.–2022 m. rugsėjo mėn.¹

1. Šiuolaikiniame daugiapoliame pasaulyje, kuriam būdingi dideli geopolitinės ir ekonominės galios pokyčiai, daugiašališkumas tebėra veiksmingiausia priemonė pasauliniams santykiams valdyti taip, kad tai būtų naudinga visiems. Vis sudėtingesniems pasauliniams uždaviniams spręsti reikia holistinių sprendimų, o siekiant juos užtikrinti būtinas veiksmingesnis daugiašalis valdymas ir taisyklėmis grindžiamas tarptautinis bendradarbiavimas. Daugiašališkumas turi būti veiksmingas, sąžiningas ir duoti rezultatų, kurie būtų naudingi tiek ES, tiek viso pasaulio interesų ir vertybių požiūriu. Taryba palankiai vertina laiku pateiktą Bendrą Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio komunikatą dėl didesnio ES indėlio į taisyklėmis grindžiamą daugiašališkumą. ES ir jos valstybės narės toliau naudos savo telkiamąją galią, kad paremtų veiksmingą daugiašališkumą sutelkdamos pasaulinius subjektus ieškant bendrų pasaulinių sprendimų, ir daugiašaliu pagrindu darys pažangą strateginių prioritetų ir interesų srityje, vadovaudamosi 2019 m. Tarybos išvadamis dėl ES veiksmų taisyklėmis grindžiamam daugiašališkumui stiprinti, kad būtų užtikrintas saugesnis ir stabilesnis pasaulis ir tvarus, įtraukus visuotinis atsigavimas po COVID-19 pandemijos.

¹ Šiame dokumente sąvokos „ES“ vartojimas neturi poveikio tam, ar kompetencija priskiriama „ES“, „ES ir jos valstybėms narėms“ ar išimtinai „valstybėms narėms“.

Prie XXI a. prisitaikiusios Jungtinės Tautos

2. ES ir jos valstybės narės tvirtai remia ir rems taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką, kurios pagrindas – JT ir kuri grindžiama pagarba tarptautinei teisei, įskaitant tarptautinę žmogaus teisių teisę ir tarptautinę humanitarinę teisę. Pasaulis jau nebėra toks, koks buvo prieš 75 metus, kai buvo įsteigtos JT. Kad JT išliktų legitimios, jos turi būti pasirengusios spręsti vis sudėtingesnius pasaulinius uždavinius ir reaguoti į didėjančius piliečių poreikius, kiek tai susiję su skaidrumu, atskaitomybe, įtraukumu ir veiksmingu įgyvendinimu. Procesas, pradėtas priėmus politinę deklaraciją aukšto lygio susitikime, skirtame JT 75-osioms metinėms paminėti, 2020 m. rugsėjo mėn., suteikia unikalią galimybę pertvarkyti ir atnaujinti JT sistemą, kuri būtų orientuota į šiuos tikslus. ES laukia JT generalinio sekretoriaus ataskaitos dėl to, kaip daryti pažangą įgyvendinant „Mūsų bendrą darbotvarkę“, ir yra pasirengusi aktyviai dalyvauti sprendžiant dabartinius ir būsimus uždavinius ir gerinant pasaulinį valdymą.
3. Toliau remsime veiksmingą JT reformų įgyvendinimą ir bendradarbiausime siekiant, kad JT atitiktų savo paskirtį kartu išnaudojant galimybes ir pritaikant organizaciją prie XXI a. pasaulinių iššūkių ir geopolitikos. Remsime būtinas JT sistemos įstaigų ir organų reformas, įskaitant visapusišką JT Saugumo Tarybos reformą, kad šios įstaigos ir organai taptų veiksmingesni, skaidresni, demokratiškesni, labiau atstovaujamesni ir atskaitingesni. ES taip pat sieks, kad būtų užtikrintas tvarus ir tinkamas JT ir jos įgaliojimų finansavimas laikantis finansavimo susitarimo ir taip sudarytos sąlygos veiksmingam jų veikimui.
4. ES pripažįsta pažangą, padarytą siekiant sustiprintų vieningai veikiančių JT, kurių veikla būtų labiau integruota, darnesnė, veiksmingesnė ir labiau orientuota į rezultatus, ir toliau skatins tai daryti remdama JT agentūras, fondus ir programas spartinant Darbotvarkės iki 2030 m., įskaitant Adis Abebos vystymosi finansavimo veiksmų darbotvarkę, įgyvendinimą. Humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsaja, kaip bendras prioritetas, yra itin svarbi siekiant stiprinti ES ir JT humanitarinių, vystymosi ir taikos kūrimo veiksmų koordinavimą ir užtikrinti visapusišką požiūrį, kuriuo siekiama reaguoti į riziką, stiprinti atsparumą, mažinti nelygybę ir pasiekti tvarių rezultatų vietoje, kurie būtų naudingi vietos bendruomenėms.

5. ES visapusiškai naudosis nauja Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemone (KVTBP) „Globali Europa“, kad *paremtų savo daugiašalę darbotvarkę ir padėtų skatinti daugiašales reformas bei veiksmingą bendradarbiavimą*. Programavimo proceso metu ES sutelks politika grindžiamą dėmesį į tai, ką ji gali nuveikti kartu su valstybėmis narėmis ir šalimis partnerėmis laikydamosi Europos komandos požiūrio atitinkamai šalies, regiono ir daugiašaliu lygmenimis. Siekdama padidinti savo išorės veiksmų efektyvumą, ES stengsis savo finansavimą, skiriamą daugiašalei sistemai, labiau suderinti su savo sutartais politikos prioritetais, be kita ko, laikydamosi strategiškesnio požiūrio dėl kokybiško savanoriško finansavimo, skiriamo pagrindiniams JT fondams, programoms ir specializuotosioms agentūroms. Turėtų būti didinamas ES ir ES valstybių narių skiriamo finansavimo matomumas ir informuotumas apie jį.

Tobulinamasis atkūrimas

6. COVID-19 pandemija pasaulyje sukėlė pražūtingų pasekmių atskiriems asmenims, visuomenėms bei ekonomikoms ir parodė, kad pasauliniai iššūkiai yra glaudžiai tarpusavyje susiję. Siekiant įveikti pandemiją, visame pasaulyje visiems turėtų būti prieinamos saugios ir veiksmingos vakcinos ir imunizacija, jų atsargos, taip pat diagnostika ir gydymas. Vakcinacijos procesas nėra šalių tarpusavio lenktynės – tai lenktynės su laiku. ES ir jos valstybės narės yra vienos iš pagrindinių iniciatyvos „ACT Accelerator“ ir jos priemonės COVAX rėmėjų ir toliau atliks pagrindinį vaidmenį skatinant daugiašalį atsaką siekiant, kad visiems būtų užtikrinta **saugi ir sąžininga prieiga prie vakcinų**, testų ir gydymo nuo COVID-19, visų pirma diversifikuojant pasaulinius vakcinų gamybos pajėgumus ir plečiant dalijimąsi vakcinomis bei prieigą prie jų, be kita ko, pasitelkiant ES dalijimosi vakcinomis mechanizmą, nė vieno nepaliekant nuošalyje.

7. **Sveikatos priežiūros sistemų stiprinimas ir tarptautinė parengtis** būsimoms pandemijoms bei reagavimas į jas išliks vienu svarbiausių ES prioritetų, laikantis visų valdžios institucijų, visos visuomenės, „vienos sveikatos“ požiūrio į parengtį pandemijoms ir reagavimą į jas, taip pat laikantis pasauliniame aukščiausiojo lygio susitikime visuomenės sveikatos klausimais priimtoms Romos deklaracijos. Vadovaudamosi pasaulinio solidarumo dvasia, ES ir jos valstybės narės yra įsipareigojusios didinti sveikatos saugumą pasaulyje ir toliau vadovaus pastangoms stiprinti Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) pasirengimą ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir gebėjimą reaguoti į jas, taip pat dirbs siekdamos tarptautinės sutarties dėl pandemijų jos sistemoje. Būtina pasauliniu lygmeniu paspartinti kovą su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms, todėl remsime tvirtesnius pasaulinius susitarimus dėl antimikrobinų medžiagų naudojimo ir prieigos prie jų.
8. Pasauliui siekiant atsigaivinti po šios krizės, reikia daug nuveikti: 2020 m. pirmą kartą per pastaruosius trisdešimt metų žmogaus socialinė raida pablogėjo. ES pabrėžia, kad reikia skubiai vykdyti žalesnį tobulinamąjį atkūrimą, taip pat skatinti daugiašalius sprendimus, kuriais dėmesys būtų sutelktas į tvaresnio, įtraukesnio, teisingesnio, lygesnių galimybių ir atsparesnio pasaulio kūrimą, o mūsų gairės turėtų būti Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimas dėl klimato kaitos. ES įgyvendins Visuotinio ekonomikos gaivinimo iniciatyvą, pagal kurią investicijos ir skolos mažinimas susiejami su darnaus vystymosi tikslais, siekiant užtikrinti, kad veiksmai po COVID-19 iš tiesų skatintų pokyčius. ES ir jos valstybės narės – pirmaujančios pasaulyje oficialios paramos vystymuisi teikėjos – yra kartu tvirtai įsipareigojusios remti šalis partneres įgyvendinant Darbotvarkę iki 2030 m. Todėl toliau skatinsime integruotas nacionalines finansavimo sistemas, kad finansavimas būtų koordinuojamas ir derinamas su nacionaliniais prioritetais ir DVT, taip didinant visų turimų išteklių poveikį ir skatinant politikos suderinamumą darnaus vystymosi labui. Turėtume pasinaudoti Veiksmų dešimtmečiu, kad paspartintume DVT įgyvendinimą iki 2030 m., nieko nepaliekant nuošalyje, kartu pabrėžiame, jog svarbu DVT tikslų siekti atsivertę į tai, kad 2020 m. tvarkaraštis nebuvo įgyvendintas, taip užtikrinant tęstinį Darbotvarkės iki 2030 m. užmojį ir išsaugant jos vientisumą. Ypač reikia sutelkti pastangas siekiant padėti labiausiai nuošalyje paliktiems asmenims, kurie labiausiai nukentėjo nuo pandemijos. ES palankiai vertina JT generalinio sekretoriaus iniciatyvą sušaukti aukščiausiojo lygio susitikimą maisto sistemų klausimais siekiant pradėti ryžtingus maisto sistemų pertvarkymo veiksmus, kad jos taptų saugesnės, atsparesnės ir tvaresnės aplinkos atžvilgiu.

9. Gaivinant ekonomiką taip pat turi būti atsižvelgiama į socialinio teisingumo, socialinės apsaugos, įtraukties ir deramo darbo aspektus. ES prisidės prie TDO šimtmečio deklaracijos dėl darbo ateities įgyvendinimo pasaulio mastu. ES toliau skatins veiksmingą pagrindinių teisių darbe įgyvendinimą ir propaguos visuotinę socialinę apsaugą, kad būtų šalinama nelygybė ir atsižvelgiama į pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų poreikius. Kokybiškas švietimas turi būti ekonomikos gaivinimo pagrindas, nes tai yra pagrindinė priemonė siekiant jaunajai kartai suteikti geras gyvenimo perspektyvas.
10. Visapusiški dialogai ir partnerystės migracijos klausimais yra neatsiejama ES santykių su partneriais dalis, daugiausia dėmesio skiriant atitinkamiems interesams ir bendriems prioritetams. ES toliau bendradarbiaus su JT ir šalimis partnerėmis siekiant stiprinti pasaulines pastangas šioje srityje. ES atkreipia dėmesį į Tarptautinį migracijos apžvalgos forumą ir toliau propaguos pagarbą tarptautinei pabėgėlių teisei ir savanorišką perkėlimą.

Pasaulio saugumo didinimas

11. Pasaulyje, kuriame esama geopolitinės įtampos ir įvairių grėsmių tarptautiniam ir regioniniam stabilumui, ES stiprins savo pastangas **skatinti taiką ir saugumą** ir kartu su kitais partneriais dirbs siekiant puoselėti pagrindines vertybes ir stiprinti JT pajėgumus vykdyti savo įgaliojimus šioje srityje. Be to, svarbu labiau koordinuoti veiksmus su kitomis regioninėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, taip pat tarptautinėmis finansų įstaigomis. Afrikos Sąjunga yra itin svarbi partnerė, ir toliau bus dedamos pastangos remti Afrikos vadovaujamas taikos ir saugumo iniciatyvas, taip pat stiprinti trišalį AS, ES ir JT bendradarbiavimą.

12. Pasaulinės **žmogaus teisių** ir demokratijos sistemos propagavimas yra ES įsipareigojimo stiprinti daugiašališkumą ir ES lyderystę remiant taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką pagrindas. ES ir toliau veiks kaip pasaulinė lyderė propaguojant ir ginant žmogaus teises, lyčių lygybę ir teisinę valstybę ir prieštarau bet kokiam bandymui atsisakyti principo, kad visos žmogaus teisės yra visuotinės, nedalomos, tarpusavyje priklausomos ir susijusios. Atsižvelgdami į COVID-19 pandemiją ir pripažindami neproporcingą jos poveikį moterims ir mergaitėms, dar kartą patvirtiname, kad žmogaus teisės, įskaitant moterų ir mergaičių visapusiškas galimybes naudotis žmogaus teisėmis, turi būti mūsų atsako į pandemiją pagrindas. ES toliau griežtai priešinsis visų formų diskriminacijai, įskaitant diskriminaciją dėl lyties, rasės, etninės ar socialinės kilmės, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, negalios, amžiaus, seksualinės orientacijos ir lytinės tapatybės. ES pakartoja savo įsipareigojimą siekti lygybės bei nediskriminavimo ir užtikrinti visų asmenų teisę naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis. Remsime JT generalinio sekretoriaus raginimo imtis veiksmų dėl žmogaus teisių įgyvendinimą ir dėsime visas pastangas, kad JT darbotvarkėje daugiausia dėmesio būtų skiriama žmogaus teisėms², kurdami koalicijas, skirtas bendrai darbotvarkę, grindžiamai demokratija, žmogaus teisėmis, lygybe ir teisine valstybės principu, skatinti. ES toliau propaguos tvarų ir tinkamą JT žmogaus teisių ramsčio finansavimą.
13. ES naudosis visomis turimomis priemonėmis, kad įvykdytų savo įsipareigojimus žmogaus teisių srityje, be kita ko, JT žmogaus teisių tarybos, JT Generalinės Asamblėjos, JT Saugumo Tarybos kontekste ir visuose kituose atitinkamuose forumuose; ji tai darys laikydamasi ES sutarties ir JT Chartijos. Toliau smerksime žmogaus teisių pažeidimus, kad ir kur jie būtų vykdomi, ir propaguosime neribojamas galimybes naudotis tarptautiniais žmogaus teisių mechanizmais, stiprinsime atskaitomybės ir tarptautinio teisingumo mechanizmus ir kovosime su nebaudžiamumu. ES tebėra tvirta Tarptautinio baudžiamojo teismo rėmėja ir yra įsipareigojusi saugoti Romos statuto vientisumą ir Teismo teisėjų nepriklausomumą. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės toliau propaguos naują Konvenciją dėl nusikaltimų žmoniškumui prevencijos ir baudimo už juos.

² Tarybos išvados dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2021 m., 2021 m. vasario 22 d. (dok. 6326/21).

14. Tuo metu, kai pilietinė erdvė daug kur pasaulyje yra labai suvaržyta, propaguosime saugią ir atvirą erdvę pilietinės visuomenės organizacijoms ir žmogaus teisių gynėjams, taip pat žurnalistams ir žiniasklaidos darbuotojams, įskaitant jų dalyvavimą JT procesuose, ir toliau griežtai smerksime grasinimus, išpuolius ar represijas prieš juos.
15. ES skatins jaunimo įgalėjimą bei dalyvavimą ir energingai intensyvins tarptautines pastangas siekiant lyčių lygybės, visų moterų ir mergaičių visapusiško naudojimosi visomis žmogaus teisėmis ir jų įgalėjimo, laikydamasi savo tarptautinių įsipareigojimų, be kita ko, toliau įgyvendindama Moterų, taikos ir saugumo darbotvarkę. ES toliau skatins lyčių perspektyvos integravimą ir propaguos politiką, kuria atsižvelgiama į lyčių aspektą, visuose JT forumuose, taip pat iniciatyvos „Pekinas+ 25“ šventiniuose renginiuose, įskaitant Lygybės kartos forumą. ES toliau užkirs kelią visų formų seksualiniam smurtui ir smurtui dėl lyties, įskaitant smurtą namuose ir su konfliktais susijusį seksualinį smurtą, ir su juo kovos, taip pat trauks kaltininkus atsakomybėn, be kita ko, pasitelkdama ES vadovaujamą draugų grupę už smurto prieš moteris ir mergaites panaikinimą.
16. ES tebėra įsipareigojusi propaguoti, ginti ir įgyvendinti visas žmogaus teises ir visapusiškai bei veiksmingai įgyvendinti Pekino veiksmų platformą ir Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą, taip pat jų peržiūros konferencijų rezultatus, ir šiame kontekste tebesilaiko savo įsipareigojimo, susijusio su lytine ir reprodukine sveikata bei teisėmis. Atsižvelgdama į tai, ES dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą propaguoti, ginti ir įgyvendinti kiekvieno asmens teisę be diskriminacijos, prievartos ir smurto visiškai kontroliuoti ir laisvai bei atsakingai spręsti klausimus, susijusius su savo seksualumu ir lytine bei reprodukine sveikata. ES taip pat pabrėžia, kad reikia užtikrinti galimybę visiems turėti prieigą prie kokybiškos ir prieinamos išsamios informacijos bei švietimo apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą, įskaitant visapusišką lytinį švietimą, ir naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis.

17. Būdama tikra Jungtinių Tautų partnerė, ES toliau laikysis integruoto požiūrio į konfliktus ir krizes, pradedant konfliktų prevencija ir taikos kūrimu, baigiant reagavimu į krizes ir stabilizavimu, ir toliau remis JT generalinio sekretoriaus raginimą visame pasaulyje nutraukti ugnį. Įgyvendindama savo naują tarpininkavimo koncepciją, kuria remiamas daugiašalis reagavimas į krizines situacijas, ES toliau glaudžiai bendradarbiaus su JT remdama JT tarpininkavimo pastangas. Vykdydama tolesnę veiklą, susijusią su 2020 m. taikos stiprinimo struktūros peržiūra, ES daugiausia dėmesio skirs taikos kūrimo darbo priartinimui prie veiksmų vietas, įtraukaus įvairius suinteresuotuosius subjektus apimančio požiūrio propagavimui ir darbui siekiant nuspėjamesnio ir tvaresnio taikos kūrimo finansavimo, bendradarbiaujant su partneriais. ES stiprins savo teikiamą paramą JT Taikos stiprinimo fondui ir propaguos iniciatyvas, kuriomis siekiama konkrečiai prisidėti prie tvaraus taikos kūrimo finansavimo. ES dalyvaus 2022 m. numatyto aukšto lygio renginio dėl taikos kūrimo finansavimo diskusijose. ES taip pat sieks stiprinti JT Taikos stiprinimo komisijos patariamąjį vaidmenį Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje ir savo pačios bendradarbiavimą su šiuo organu. ES toliau skatins įtraukti jaunimą į taikos kūrimo ir taikos palaikymo procesus – tai yra mūsų nuolatinės paramos Jaunimo, taikos ir saugumo darbotvarkei dalis.
18. ES toliau remis JT veiksmus reaguojant į konfliktus, kurie daro žalą civiliams gyventojams ir kelia grėsmę visuotiniam saugumui ir stabilumui, taip pat JT generalinio sekretoriaus veiksmų taikos palaikymui (A4P) iniciatyvos kito etapo pradžią. Siekdama reaguoti į kintančios pasaulio aplinkos padarinius, ES stiprins partnerystę su Jungtinėmis Tautomis **taikos palaikymo ir krizių valdymo** srityse, be kita ko, nustatys kitą – 2022–2024 m. – ES ir JT taikos operacijų ir krizių valdymo prioritetų rinkinį, taip pat veiksmingai įgyvendindama ES ir JT pagrindų susitarimą dėl tarpusavio paramos teikimo vykdant jų atitinkamas misijas ir operacijas. Ypatingas dėmesys bus skiriamas JT misijų ir ES misijų bei operacijų ir kitų atitinkamų JT ir ES priemonių sinergijos užtikrinimui ir papildomumo didinimui, siekiant pagerinti poveikį veiksmų vietoje, pabrėžiant, kad veiksmų koordinavimas yra ypač svarbus pereinamojo laikotarpio aplinkybėmis. ES ir toliau daug dėmesio skirs bendradarbiavimo, siekiant vykdyti saugumo rizikos, susijusios su **klimato kaita** ir aplinkos būklės blogėjimu, prevenciją ir ją šalinti, stiprinimui, taip pat vaikų apsaugai ginkluotuose konfliktuose.

19. ES toliau skatins išlaikyti saugią, apsaugotą ir tvarią kosmoso aplinką ir taikiai naudoti kosminę erdvę. Atsižvelgdami į tai, toliau įgyvendinsime ir plėtosime Gaires dėl veiklos kosminėje erdvėje ilgalaikio tvarumo.
20. ES toliau glaudžiai bendradarbiaus su JT ir kitais partneriais kovoje su pasauliniu terorizmu, smurtiniu ekstremizmu, tarpvalstybiniu organizuotu nusikalstamumu ir kibernetiniais nusikaltimais, prekyba žmonėmis, korupcija, pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu. ES tebėra įsipareigojusi laikytis integruoto ir daugiadalykio požiūrio sprendžiant pasaulinę narkotikų problemą.
21. ES, kaip pirmaujanti pasaulinė humanitarinės pagalbos teikėja, toliau plėtos partnerystę su JT, kad pasaulinė humanitarinė sistema būtų veiksmingesnė ir efektyvesnė, ir aktyviau propaguos humanitarinių žmoniškumo, neutralumo, nešališkumo ir nepriklausomumo principų laikymąsi³. ES taip pat išliks aktyvi tarptautinės humanitarinės teisės gynėja ir skatins užtikrinti saugią, greitą ir netrukdomą prieigą prie nukentėjusių gyventojų, principingą humanitarinės pagalbos teikimą, taip pat civilių gyventojų, visų pirma moterų, vaikų ir neįgaliųjų, ir humanitarinės pagalbos ir medicinos darbuotojų saugą, saugumą ir apsaugą. ES dar kartą patvirtina, kad kovojant su terorizmu svarbu taikyti griežtus ir veiksmingus sankcijų režimus. Siekiant nesudaryti kliūčių humanitarinės pagalbos teikimui, būtina apsaugoti humanitarinę erdvę taikant tinkamas priemones, be kita ko, nuosekliai įtraukiant išimtis dėl humanitarinių priežasčių, kai tai yra aktualu.

³ Tarybos išvados dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „ES humanitariniai veiksmai: nauji iššūkiai, tie patys principai“, 2021 m. gegužės 20 d. (dok. ST 8966/21).

22. Tarptautinei **nusiginklavimo, ginklų neplatavimo ir ginklų kontrolės** struktūrai kyla vis daugiau sunkumų dėl geopolitinės įtampos ir COVID-19 pandemijos. ES toliau sieks sėkmingų Sutarties dėl branduolinio ginklo neplatavimo 10-os peržiūros konferencijos rezultatų, kad ši sutartis būtų palaikoma ir stiprinama kaip itin svarbi daugiašalė priemonė siekiant tarptautinės taikos, saugumo bei stabilumo ir kad būtų propaguojamas jos visuotinis taikymas ir visapusiškas įgyvendinimas. Toliau remsime Cheminio ginklo uždraudimo organizacijos (OPCW) darbą. Pasaulinės cheminio ginklo uždraudimo normos pažeidimai yra nepriimtini ir už tokių ginklų naudojimą atsakingi asmenys turi būti patraukti atsakomybėn. ES taip pat remia JT generalinio sekretoriaus įtariamo cheminio ginklo ir biologinių ginklų naudojimo tyrimų mechanizmą – vieną iš pagrindinių ginklų neplatavimo ir nusiginklavimo struktūros sudedamųjų dalių. Ypatingas dėmesys ir toliau bus skiriamas atsakingam elgesiui kosminėje erdvėje ir ginklavimo varžybų kosminėje erdvėje prevencijai. ES ir jos valstybės narės toliau propaguos savanorišką priemonę šiam tikslui pasiekti, neatmesdamos galimybės ateityje parengti naują teisiškai privalomą priemonę.
23. ES padės užtikrinti, kad būsimos Biologinių ir toksinių ginklų konvencijos ir Konvencijos dėl tam tikrų įprastinių ginklų peržiūros konferencijos praeitų sėkmingai. ES toliau aktyviai dalyvaus Vyriausybių ekspertų grupės veikloje, kad aptartų klausimus, susijusius su naujomis ir besiformuojančiomis technologijomis autonominių mirtinų ginklų sistemų srityje. Šiais metais minimos Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties (CTBT) 25-osios metinės. ES toliau propaguos CTBT įsigaliojimą ir visuotinį taikymą, visuotinę Sutarties dėl prekybos ginklais (SPG) ir Konvencijos dėl priešpėstinių minų uždraudimo laikymąsi ir veiksmingą jų įgyvendinimą. ES toliau rems Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų humanitarinį tikslą. ES toliau ragina visas valstybes prisijungti prie Hagos kovos su balistinių raketų platinimu elgesio kodekso (HCOC) ir veiksmingai įgyvendinti veiksmų programą dėl neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais visų aspektų prevencijos, kovos su ja ir jos panaikinimo. ES toliau propaguos atsakingą naujų technologijų naudojimą kariniais tikslais ir remis JT generalinio sekretoriaus nusiginklavimo darbotvarkę, įskaitant skubių derybų dėl Daliųjų medžiagų gamybos nutraukimo sutarties (FMCT) pradėjimą Nusiginklavimo konferencijoje ir tolesnę veiklą, susijusią su septintuoju kas dvejus metus vykstančiu valstybių susitikimu šaulių ir lengvųjų ginklų darbotvarkės klausimais.

24. ES toliau propaguos visapusišką esamos tarptautinės teisės taikymą kibernetinėje erdvėje ir dirbs su tarptautiniais partneriais, kad užkirstų kelią konfliktams ir skatintų bendradarbiavimą bei stabilumą pasitelkdama atsakingo valstybių elgesio normatyvinę sistemą, pasitikėjimo stiprinimo priemonių įgyvendinimą ir paramą kibernetinių pajėgumų stiprinimui. Šiuo atžvilgiu ES toliau skatins kuo greičiau parengti JT veiksmų programą dėl atsakingo valstybių elgesio kibernetinėje erdvėje. ES pabrėžia toliau remianti Budapešto konvenciją dėl elektroninių nusikaltimų kaip visapusišką daugiašalę teisinę sistemą, skirtą nacionalinės teisės aktams ir tarptautiniam bendradarbiavimui kovos su elektroniniais nusikaltimais srityje vystyti, ir akcentuoja, kad JT pastangos papildė šioje srityje jau esančius tarptautinius dokumentus ir kad svarbu gerbti žmogaus teises bei pagrindines laisves. Šiuo atžvilgiu ES pabrėžia, kad susitarimu dėl derybų dėl naujos tarptautinės konvencijos dėl kovos su informacinių ir ryšių technologijų naudojimu nusikalstamais tikslais sąlygų turi būti sudarytos prielaidos skaidriam procesui ir prasmingam visų atitinkamų šalių dalyvavimui, taip pat užtikrintas teisinis nuoseklumas. Pripažindama, kad kibernetinė erdvė yra tarpusavyje susijusi ir sudėtinga savo pobūdžiu, ES toliau propaguos daugelį suinteresuotųjų subjektų apimančią požiūrį į kovą su iššūkiais.

Laimėti lenktynes prieš klimato kaitą ir atkurti mūsų santykį su gamta

25. **Klimato kaita ir biologinės įvairovės nykimas** yra egzistencinės grėsmės žmonijai. Pasauliniai klimato politikos veiksmai vis dar nepakankami, kad būtų pasiekti ilgalaikiai Paryžiaus susitarimo ir Darbotvarkės iki 2030 m. tikslai. COVID-19 krizė išryškino poreikį nedelsiant ir ryžtingai veikti dabar siekiant kovoti su klimato kaita ir atkurti mūsų santykį su gamta, taip pat šalinti žalą, kurią daro tarša visuomenei, ir stiprinti kovą su miškų naikinimu pasaulyje ir vandens trūkumu. ES rodo pavyzdį didindama savo vidaus įsipareigojimus, kad iki 2050 m. taptų neutrali klimatui ir savo 2030 m. nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų (NDC) pagal Paryžiaus susitarimą užmojį padidintų bent iki 55 %, palyginti su 1990 m., laikantis tikslo užtikrinti, kad pasaulio temperatūros kilimas nesiektų 1,5°C. Europos žaliasis kursas yra ES augimo strategija, kurioje išdėstytas tvaraus ir integracinio augimo modelis, perėjimas prie žiedinės ekonomikos ir visuotinis žaliasis ekonomikos atsigavimas, kuriuo nė vienas nepaliekamas nuošalyje. Mūsų visuomenėms skubiai reikia aiškaus krypties suvokimo, kad būtų galima gerokai paspartinti nulinį grynąjį perėjimą ir kad finansiniai srautai būtų suderinti su šiuo užmoju.

26. ES toliau intensyviai dirbs su visais partneriais, visų pirma su visomis didžiosiomis ekonomikomis, kad paskatintų juos didinti savo užmojus klimato srityje, pasiekti Paryžiaus susitarimo ir kitų aplinkos susitarimų, pavyzdžiui, Biologinės įvairovės konvencijos ir JT konvencijos dėl kovos su dykumėjimu, tikslus, iki amžiaus vidurio užtikrinti neutralumą klimatui, kovoti su dykumėjimu, žemės degradacija bei sausromis ir iki 2030 m. sustabdyti biologinės įvairovės nykimą⁴. 2021 m. šiuo atžvilgiu svarbiausi įvykiai bus šie JT renginiai: Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencija (COP 15), Kovos su dykumėjimu konvencijos šalių konferencija (COP 15) ir 26-oji JT klimato kaitos konvencijos šalių konferencija (COP 26). ES ragina visas šalis padidinti užmojus ir savo nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų aiškumą, skaidrumą ir supratimą, taip pat gerokai prieš 2021 m. lapkričio mėn. Glazge įvyksiančią 26-ąją šalių konferenciją (COP 26) pranešti apie ilgalaikes išmetamo dujų kiekio mažinimo grindžiamas vystymosi strategijas. ES ir jos valstybės narės patvirtina savo tęstinį įsipareigojimą toliau didinti tarptautinio kovos su klimato kaita finansavimo telkimą ir ragina visas išsivysčiusias valstybes bei kitas šalis, kurios tai gali, didinti savo įnašus, pabrėždamos didesnio prisitaikymo prie klimato kaitos finansavimo svarbą.
27. ES taip pat toliau remia JT ekosistemų atkūrimo dešimtmečio tikslus. JT aukšto lygio dialoge energetikos klausimais ir kitur ES toliau sieks vykdyti paspartintus veiksmus siekiant greitos pasaulinės energetikos pertvarkos ir visuotinės prieigos prie saugios, apsaugotos, tvarios ir įperkamos energijos ir toliau kovos su energijos nepriteklumi, kad būtų įvykdyti Paryžiaus susitarimo tikslai ir įgyvendinta Darbotvarkė iki 2030 m. Be to, ES remia iniciatyvas, kuriomis siekiama konkrečiai prisidėti prie šių procesų, pavyzdžiui, planuojamą JT susitikimą „Stokholmas + 50“, kuris įvyks 2022 m. minint pirmosios JT konferencijos žmogaus aplinkos klausimais 50-ąsias metines. ES konstruktyviai dalyvaus diskusijose dėl žmonijos santykio su gamta transformavimo, įgyvendinimo priemonių masto didinimo ir jų spartinimo, įskaitant lėšų sutelkimą ir tvarų atsigavimą nuo COVID-19 pandemijos.

⁴ 2021 m. sausio 25 d. Tarybos išvados „Diplomatija klimato ir energetikos srityse. Europos žaliojo kurso išorės aspekto įgyvendinimas“ (dok. ST 5263/21).

28. Remdamasi JT aukščiausiojo lygio susitikimu biologinės įvairovės klausimais ir [„Vadovu įsipareigojimu dėl gamtos“](#) sutektu pagreičiu, ES rodys pavyzdį kovojant su pasauline biologinės įvairovės krize ir rengiant naują plataus užmojo JT Pasaulinę biologinės įvairovės strategiją JT Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijoje. Toliau stiprinsime tarptautinį bendradarbiavimą aplinkos atžvilgiu tvaraus finansavimo srityje, visų pirma pagal tarptautinę tvaraus finansavimo platformą, ir liksime įsipareigojusios toliau didinti tarptautinio aplinkosaugos finansavimo sutelkimo mastą. ES remis visuotinę prieigą prie saugaus geriamojo vandens ir tinkamų sanitarinių sąlygų.
29. ES ir toliau palaikys centrinį vaidmenį, kurį atlieka JT jūrų teisės konvencija (UNCLOS), kurioje išdėstyta teisinė sistema, pagal kurią turi būti vykdoma visa veikla vandenynuose bei jūrose, ir lieka įsipareigojusi stiprinti tarptautinį vandenynų valdymą ir užtikrinti saugius, apsaugotus, sveikus ir našius vandenynus bei jūras būsimoje 2022 m. JT vandenynų konferencijoje ir kituose atitinkamuose forumuose, visų pirma intensyvindama pastangas užtikrinti, kad pagal UNCLOS būtų sudaryta plataus užmojo tarptautinė teisiškai privaloma priemonė dėl nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančių rajonų jūrų biologinės įvairovės (BBNJ) išsaugojimo ir tausaus naudojimo, taip pat pasiekti pasaulinį susitarimą dėl jūrų taršos plastikais.

Pasaulinės skaitmeninės darbotvarkės formavimas

30. ES remis JT pastangas išnaudoti naujas technologijas siekiant pozityvių permainų ir plėtoti tinkamą valdymą, grindžiamą daugelį suinteresuotųjų subjektų apimančiu požiūriu. ES pripažįsta skaitmenizacijos indėlį į darnų vystymąsi ir kartu pripažįsta, kad skaitmenizacija gali padidinti anksčiau buvusią nelygybę, jei tai nebus tinkamai sprendžiama. Remdamosi ES skaitmeninio dešimtmečio vizija ir jos prioritetu būti prisitaikiusia prie skaitmeninio amžiaus, lyderiausime dedant tarptautines pastangas kurti atvirą, laisvą ir saugų skaitmeninį pasaulį laikantis DVT ir tarptautinės žmogaus teisių teisės. ES taip pat remis iniciatyvas, kurių imtasi pagal JT palankesnių sąlygų technologijoms sudarymo mechanizmą, kad būtų padidinta mokslo ir technologijų iniciatyvų tarpusavio darna ir paspartintas DVT įgyvendinimas.

31. ES imsis su skaitmenine transformacija susijusių platesnio masto iššūkių ir galimybių, pasitelkdama iniciatyvas, kuriomis siekiama plėsti pasaulinį skaitmeninį junglumą, gerinti skaitmeninius įgūdžius, prisidėti prie pasaulinių skaitmeninių pajėgumų ir sudaryti sąlygas skaitmeniniam verslumui visų pirma besivystančių šalių atžvilgiu. ES sieks panaikinti skaitmeninę atskirtį ir šalinti skaitmeninius skirtumus, visų pirma dėl tų, kurie negali visapusiškai pasinaudoti praturtinta, prieinama ir saugia skaitmenine erdve bei paslaugomis. ES taip pat sieks formuoti tarptautines derybas ir joms vadovauti nustatydamą plataus užmojo pasaulinius standartus bei principus, taip pat tinkamus valdymo ir bendradarbiavimo mechanizmus naujam skaitmeniniam amžiui. ES toliau kurs strategines partnerystes pasaulinei skaitmeninei darbotvarkei formuoti ir atidžiai stebės, kaip įgyvendinamas JT generalinio sekretoriaus skaitmeninio bendradarbiavimo veiksmų planas, be kita ko, siekdama suformuoti pasaulinę bendraminčių partnerių koaliciją, grindžiamą bendromis vertybėmis ir bendra demokratinės, žmogaus teisėmis grindžiamos ir į žmogų orientuotos skaitmenizacijos vizija.
32. ES toliau propaguos etinį ir į žmogų orientuotą požiūrį, kuriuo užtikrinamas žmogaus teisių ir teisinės valstybės propagavimas bei apsauga plėtojant ir naudojant dirbtinį intelektą, taip pat toliau kurs konvergenciją siekiant šiuolaikinių asmens duomenų apsaugos sistemų. ES taip pat bendradarbiaus su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, kad užtikrintų atvirą, laisvą, saugų ir stabilų internetą; kad apsaugotų privatumą ir duomenų srautus; kad kovotų su neapykantos kalba, terorizmu ir neteisėtu turiniu internete; kad kovotų su klaidinga informacija ir dezinformacija; kad palaikytų daugelį suinteresuotųjų subjektų apimančią interneto valdymo modelį, kuris būtų atviras, įtraukus ir decentralizuotas; ir kad remtų skaitmeninių finansų bei e. valdžios vystymą.

Tvirtesnė ES ir JT partnerystė

33. Sparčiai besivystančiame pasaulyje stipri ir dinamiška Europos Sąjungos ir Jungtinių Tautų partnerystė yra svarbesnė nei bet kada anksčiau. ES toliau remia JT kaip nepamainomą tarptautinio bendradarbiavimo forumą ir daugiašalės sistemos kartinį akmenį. Ji stengsis stiprinti bendradarbiavimą su JT, nustatydamą reguliarią ES ir JT aukščiausiojo lygio susitikimą. Kursime tvirtesnes, įvairesnes ir įtraukesnes partnerystes su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant JT valstybes nares, regionines organizacijas, pilietinę visuomenę, jaunimą, tarptautines finansų įstaigas, privatųjį sektorių ir akademinę bendruomenę, siekdamos remti jų modernizavimą ir formuoti visuotinį atsaką į XXI a. iššūkius. ES ir toliau bus viena didžiausių tikrai įtraukaus, tinklaveikio daugiašališkumo varomųjų jėgų ir imsis globalios lyderystės, kad pasaulis visiems taptų saugesnis, stabilesnis ir labiau klestintis.
-